

Valtuustoaloite maastopyöräreittien merkitsemisestä Ylöjärvellä / Hyvinvointilautakunnan lausunto

Kaupunginvaltuusto 08.09.2025 § 106

”Maastopyöräilyn suosio on kasvanut nopeasti, ja Ylöjärven monipuoliset metsäalueet tarjoavat erinomaiset mahdollisuudet harrastukselle. Samoilla poluilla esimerkiksi harjun ulkoilualueilla liikkuu kuitenkin myös paljon koiranulkoiluttajia, lenkkeilijöitä ja muita luonnossa liikkujia. Tämä on johtanut ajoittain turvallisuusriskeihin sekä metsänpohjan selvään kulumiseen, kun maastopyöräreittejä syntyy hallitsemattomasti useaan eri paikkaan.

Selkeästi merkityt ja hyvin suunnitellut maastopyöräreitit toisivat monia etuja harjulla: eri kulkijoiden turvallisuus paranisi, kun nopeat pyöräilijät ja hitaammat jalankulkijat eivät kohtaaisi samoilla kapeilla poluilla. Lisäksi metsänpohjaa säästyisi, kun kulku ohjautuisi suunnitelluille reiteille.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Ylöjärven kaupunki ryhtyy harjun ulkoilualueilla maastopyöräreittien merkitsemiseen ja suunnittelee yhteistyössä paikallisten seurojen, yhdistysten sekä mahdollisesti yrittäjien kanssa toimivan ja turvallisen reittiverkoston.

Vihreä valtuustoryhmä”

Toimivalta: Hallintosääntö 32 §

Päätös: Kaupunginvaltuusto päätti lähettää em. valtuustoaloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus 29.09.2025 § 314

Toimivalta: Hallintosääntö 32 §

Esittelijä: Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus: Kaupunginhallitus päättää lähettää valtuustoaloitteen tekniselle lautakunnalle lausuntoa varten.

Päätös: Hyväksyttiin sillä kaupunginjohtajan tekemällä lisäyksellä, että lähetetään valtuustoaloite lausunnolle myös hyvinvointilautakunnalle.

Tekninen lautakunta 26.08.2026 § 112

Valmistelija: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Ari Jokihaara

Seloste ja perustelut: Harju tarjoaa erinomaiset luonnossa liikkumisen mahdollisuudet eri liikuntamuodoille. Myös maastopyöräily kuuluu näihin. Harjun alueelle on tehty ja hyväksytty vuonna 2022 Harjun reittien ja alueiden käyttö- ja

kunnostussuunnitelma, jossa on esitetty pyöräilylle kehitettävä alue. Pyöräilylle kehitettävälle alueelle ei ole osoitettu yksityiskohtaista pyöräilyreitistöä.

Kaupunki on teettänyt vuonna 2025 luonnonhoitosuunnitelman ja hyönteisselvityksen Teivaalanharjun alueelle. Hyönteisselvitys on tehty erillisenä selvityksenä, mutta se on sisällytetty luonnonhoitosuunnitelmaan. Selvityksessä ja suunnitelmassa harjun alueella tapahtuva maastopyöräily nousee yksittäisenä liikkumismuotona eri yhteyksissä erikseen esiin. Toisaalta selvityksessä ja suunnitelmassa nähdään maastopyöräily sellaisen liikkumismuotona, että sen kuluttava vaikutus hyödyttää alueen avoimena pitämisessä. Maanpintaa kuluttava vaikutus on nähty positiivisena asiana myös siitä näkökulmasta, että joitakin uhanalaisia lajeja on säilynyt Horhan alueella.

Suunnitelman mukaan maastopyöräilyä harjun alueella tulee edelleen ylläpitää, sillä siitä on hyötyä maanpintaa kuluttavana toimintana alueen luonnolle. Maastopyöräily tarvitsee kuitenkin ohjailutarvetta siten, että se paljastaa kivennäismaata. Ohjailutarpeessa tulee kuitenkin huomioida, että pyöräilyn aiheuttama kuluminen olisi riittävän voimakasta mutta vaihtelevaa, jotta kasvillisuus saa myös tilaa ja aikaa kasvaa. Tulevaisuudessa maastopyöräilyä tullaan edelleen mahdollistamaan harjun alueella mutta sitä tullaan myös ohjailemaan rakentein ja merkinnöin. Vaikka ohjailun tarve lähtee ensisijaisesti luonnonhoidosta, siinä huomioidaan myös muut liikkujat. Toisaalta myös pyöräilijöiltä odotetaan ohjailun noudattamista ja muiden huomioimista, jotta päästään haluttuun ja toivottuun tulokseen sekä luonnonhoidon että muiden liikkujien kannalta.

Toimivalta: Hallintosääntö § 118

Lisätietoja päätöksestä: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Ari Jokihaara, p. 050 384 8383, ari.jokihaara@ylojarvi.fi, Työmaapäällikkö Kauri Kallio, p. 0500 719 399, kauri.kallio@ylojarvi.fi

Esittelijä: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Ari Jokihaara

Päätösehdotus: Tekninen lautakunta päättää antaa selosteosan mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen maastopyöräreittien merkitsemisestä Ylöjärvellä.

Päätös: Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Hyvinvointilautakunta 22.09.2026
399/10.03.01.00/2025

Valmistelija: Liikuntapäällikkö Sini Aalto

Seloste ja perustelut: Valtuustoaloitteessa esitetään, että Ylöjärven kaupunki ryhtyy suunnittelemaan ja merkitsemään maastopyöräreittejä harjun ulkoilualueelle yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa. Tavoitteena olisi luoda reittiverkosto, joka olisi turvallinen kaikille harjulla liikkujille.

Edellä teknisen lautakunnan lausunnossa todetaan, että alueelle on tehty ja hyväksytty käyttösuunnitelma, jossa on myös pyöräilylle kehitettävä alue. Lausunnossa tuodaan myös esille fakta, että maastopyöräreitityksellä on

mahdollista saada aikaan luonnon hyvinvoinnin kannalta edullisia ratkaisuja. Nämä faktat puoltavat maastopyöräilyreittien tekoa.

Ylöjärven kaupunkistrategian mukaan kaupunki lisää arkiaktiivisuutta suosivia olosuhteita sekä asukkaiden harrastusmahdollisuuksia ja myös hyvinvointiohjelman osana mainitaan ulkoilureittien kehittäminen. Maastopyöräilyreittien merkitseminen toteuttaisi suoraan näitä kaupungin ohjaavia asiakirjoja. Myös liikkumisohjelmassa nousee esiin luontoliikunnan merkitys ylöjärveläisten arjessa.

Liikuntapalvelut näkisivätkin merkityt maastopyöräreitit harjulla hyvänä lisänä Ylöjärven laadukkaaseen ja monipuoliseen liikkumisympäristöjen verkostoon. Reittien turvallisuus on kuitenkin otettava huomioon suunnittelussa samoin kuin niiden todellinen käytettävyys, luontoarvot muistaen. Käyttäjien osallistaminen reittisuunnitteluun jo varhaisessa vaiheessa on tärkeää reittien toimivuuden kannalta. Yhteissuunnittelu myös lisää ymmärrystä ja tietoa käyttäjien keskuudessa.

Toimivalta: Hallintosääntö § 100

Lisätietoja päätöksestä: Liikuntapäällikkö Sini Aalto, p. 041 730 0165, etunimi.sukunimi@ylojarvi.fi

Esittelijä: Vapaa-aikajohtaja

Päätösehdotus: Hyvinvointilautakunta päättää antaa selosteosan mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen maastopyöräireittien merkitsemisestä Ylöjärvellä ja tarkastaa tämän asian kokouksen yhteydessä.

Päätös: